

Videnskabelig Leder

Ugeskr Læger 2022;184:V205135

En hyldest til nordisk lægevidenskabelig forskning

Jens Peter Gøtze og Thomas Benfield

Ugeskr Læger 2022;184:V205135

Forskning beskrives ofte som en af påfuglefjerene i vores humane bedrifter. Forskning, kultur og kunst kan bredt samles under vores kollektive stræben efter svar på menneskets tilværelse. For lægefaglig forskning kommer opgaven også med et ønske om at mindske sygdom og lidelse gennem intervention og – ultimativt – helbredelse. Lægefaglig forskning har derfor været praktiseret lige så længe, som sygdom og lidelse har været en del af vores tilværelse. Lægefaglig forskning er også en direkte forklaring bag skabelsen af Ugeskrift for Læger i 1839, hvor der dengang var et ønske om at kunne dokumentere og videregive retvisende forslag til behandling. Fra dengang og til nu har vi løftet kvaliteten af de videnskabelige metoder betragteligt, og i dag er kravet om at kunne dokumentere både effekter og ulemper for enhver intervention standard. Sagt ligeud er vi gået fra lægekunst til lægevidenskab.

At vurdere forskningskvalitet er i dag blevet en selvstændig disciplin. Der er næppe kun en metode til at vurdere forskningskvalitet, og når det kommer til stykket, er man stadigvæk nødt til at forholde sig til de originale arbejder, hvor der vises mekanismer og effekter. Men at læse de mange arbejder kan være en stort set umulig opgave. Derfor er bibliometri kommet til som en ret enkel måde at vurdere forskningsoutput på. Lettest er at tælle antallet af originalarbejder som et kvalitetsmål. Men da hovedparten af originale videnskabsartikler kun læses af meget få, er det nu tillagt en vurdering af, hvor mange der faktisk læser de originale arbejder. Og det kan igen bruges til at samle en forskers samlede videnskabelige produktion i et enkelt tal: H-indekset. Et H-indeks beskriver det antal videnskabelige artikler, som er citeret tilsvarende mange gange. Et H-indeks på 20 betyder så, at den givne forsker har 20 videnskabelige arbejder, der er citeret 20 eller flere gange [1]. Om end H-indekset ikke blev skabt til at vurdere enkeltforskere, har det alligevel vundet indpas i vores syn på forskningskvalitet [2].

Ugeskrift for Læger udgiver også et internationalt, engelsksproget tidsskrift: Danish Medical Journal. Danish Medical Journal er et regelret videnskabeligt tidsskrift, hvor vi publicerer originale forskningsresultater. Desuden har vi oversigtsartikler, hvor forfattere forsøger at samle den aktuelle viden på et afgrænset område. Udover at publicere originalarbejder ønsker redaktionen at sætte særligt fokus på nordisk lægevidenskabelig forskning af særlig høj kvalitet.

For at sætte gennemskuelige grænser for vores ønske om at fokusere på forskningsmæssige kapaciteter har vi valgt at sætte entydige grænser for, hvilke personer vi har inviteret. Kravet er simpelt: Man skal være forskningsaktiv og have et H-indeks på 100 eller derover (defineret på Web of Science). Vi har endda døbt fænomenet »The Nordic 100 Club«, da vi også har valgt at afgrænse det til forskere fra Norden.

I første omgang har vi fokus på Danmark og danske forskere i særklasse indenfor vidt forskellige fagområder. Det har været en entydig fornøjelse at konstatere, at vi har en række »superforskere« indenfor det lægevidenskabelige område. Vi vil derfor løbende publicere oversigtsartikler fra deres hånd om deres respektive fagområder. Ud over at hylde de ekstremt dygtige håber vi også, at læsere bredt vil læse deres oversigter som en kærkommen mulighed for lægefaglig dannelse – og uddannelse. Deres arbejde sætter ikke bare Danmark på verdenskortet; flere af forfatterne har haft direkte betydning for vores måde at bedrive lægegerning på i dag: fra måder at forstå basal biologi og fysiologi til at kunne behandle og derved mindske sygdom og lidelse. Det er derfor helt i ånden fra Ugeskrift for Lægers tidlige start, hvor vi ønskede at bevæge os væk fra datidens forbandede ord fra Voltaire: »Lægekunst består i at underholde patienten, mens naturen helbreder sygdommen«. Denne serie af oversigter fra de bedste viser med tydelighed, at Voltaires ord ikke længere står alene.

Korrespondance: *Jens Peter Gøtze*, Klinisk Biokemisk Afdeling, Rigshospitalet og videnskabelig redaktion, Ugeskrift for Læger/Danish Medical Journal. E-mail: Jens.Peter.Goetze@regionh.dk

Interessekonflikter Der er anført potentielle interessekonflikter. Forfatternes ICMJE-formularer er tilgængelige sammen med lederen på ugeskriftet.dk

REFERENCER

1. Rehfeld JF, Gøtze JP. DORA versus JIF: et spørgsmål om kvalitetsvurdering af forskning. Ugeskr Læger. 2018;180:2312-2313.
2. Gøtze JP. Du er mere end dit H-indeks. Ugeskr Læger. 2020;13:1252.